

Lutherrózs

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírllevele, amely az információáramlást és a lelkiiséget kívánja segíteni. Alapítva Urunk 1992. esztendejének adventjében. Kapják a gyülekezet tagjai, Tata vonzáskörzetének evangélikussága és az érdeklődők. Megjelenés: minden hónap első vasárnapján. Kiadó/Szerkesztő: **Franko Mátys** tatai evangélikus lelkész TEL./FAX: **34-588-065** Drótpostacím: **frankom962@gmail.com** Virtuális újságunk elérhetősége: **http://tata.lutheran.hu**

Halálból az életre

„Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszűnhetett dobogni szíve -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.”

Pilinszky János: Harmadnapon

Mindenfajta keresztény ünnep a Húsvétból ered. Húsvét a magyarázata minden ünnepnek, hiszen a kereszténység üzenete kétezer év óta ugyanaz: a halálból az Életre.

Az Újszövetségben két szó is van az életre: a biosz és a dzóé. Ezek következetes-séggel fordulnak elő; az előbbi mindig a földi életet jelzi, az utóbbi pedig a teljeset, a halálon túlmutatót is beleértve, azaz az üdvösséget magába foglaló is. A dzóé az istenes, a teljes élet, amire törekszünk nap, mint nap, mert úgy hisszük, hogy az evilági létünk nemcsak összefügg a majdani oda-áttal, de egyformán fontos mind a kettő! A földi lét értékét a véges idő adja, a mennyiét a végtelen, de mindkettőnek egy az URa. Ez meghatározza dolgokhoz és emberekhez való viszonyunkat és életünk minőségét!

Élet a halál előtt

Sokan húsvétal, Krisztus URunk feltámadásával kapcsolatban a hívő ember túlvilági jutalmára gondolnak, holott sokkal inkább a hit evilági gyümölcseire kell gondolnunk, ami egyszerűen ezt jelenti, hogy mi emberek egymásért vagyunk.

Nagyheti történetek sorozatában jól felismerhetjük az emberi gyarlóságok teljes palettáját: a virágvasárnapi elkötelezettségmentes – a tömeg nem vállal felelősséget – újjongás felszínességét, a hitvány árulás néhány óráig tartó harmincezüstös csillogását, az elfutás szégyenét, a tagadás keserűségét, de Nagyhét emberi drámái sem képesek megghiúsítani Isten üdvtervét. Nagypéntek tragikumából, Isten Fiának aljas keresztrefeszítéséből Isten szeretetének harmadnapra megbo- csátást hozó korrekciója állt elő. A Feltámadott húsvéthajnali diadalával új korszak kezdődött az embervilágban: a halálból új életre születhetünk.

Mi keresztények nem csak abban hiszünk, hogy van Isten, hanem abban, hogy folyamatosan és mindenütt jelen van.

Húsvét az új élet ünnepe, az Isten jelenlétének ünnepe – a keresztény Európában ma ezt nagyon kellene hangsúlyozni... Ennek az isteni jelenlétnek a legnagyobb ünnepe a húsvéti csodára való emlékezés. A húsvét igazi lelki ünnep, noha mára kissé “humanizálódott” a vendégvárással, ajándékozással. Igazi lényegére, tartalmára csakis az ad választ, ha megértjük az áldozat, a szeretet, az egymásért vállalt felelősség, az isteni megbocsátás húsvéti üzenetét. Ez az üzenet ad választ a kérdésekre, hogy miért és hogyan tartsuk a húsvétot, melynek ünnepeink sorában egyedülálló értéke van, amit tisztelnünk és becsülnünk kell modern világunkban is!

Hogyan kell húsvétot ünnepelni?

Először is nem kell – lehet. Az idők folyamán sokat változott az ünneplés. Az egykor szigorú böjt már egyházi körökben sem alapkövetelmény – a nagypéntek kivételével – bár egészségügyi szempontból sokan kifejezetten hasznosnak tartják a böjtölést. A magyar ember számára az ünnep betetőzése hagyományosan az asztalra kerülő sok finom étel. Húsvétkor a bárány, mely Jézus áldozatát idézi és a tojás a megszokott, mely az élet, a jövő, a remény jelképe. A locsolkodás sem kitalált népi vígasság – hanem a keresztelésre emlékeztető jel –, hiszen az államvallássá válás után évszázadokon át – a kopt keresztényeknél még ma is – csak húsvétkor volt/van keresztelés.

Húsvét akkor válik igazi örömmünneppé, ha megértjük, hogy Isten szeretetre teremtett mindenkit, azokat is, akik elfordultak Tőle és gonosszá váltak. Jézus URunk a

bűn ellen prédikált, de az embereket szeretete, még azokat is, akik gyűlölték, kínozták Őt. Ha kivesszük az ünnepből a misztériumot, a feltámadást, a “Krisztus-titkot”, akkor az kiüresedik. Szép a himes-tojás, majszolgatásra hivatkozóan mosolyoghatnak a csoki-nyuszik, finom a családi ebéd is, de az ünnep mégsem teljesedik ki, ha nincs mögötte a Húsvét titka, az Isten szeretet-aktusa, aminek köszönhetően “átmehetünk” a halálból az életre, s megtalálhatjuk a biosz-unkban a dzóé-t is.

Krisztus a kereszten

Jézus megmutatta, hogyan kell szeretni: megkínozhattok, megölhettek, én akkor is szeretlek titeket. Amikor a keresztjét hordozva porba zuhan az Emberfia, tovább szeret. A szeretet egyetlen mértékegysége a mérték nélküliség! Aki méricskél, hogy megéri-e szeretni vagy feltételekhez köti a szeretetét, az már nem igazi szeretet, az csak az adok-kapok világa. A feltétel nélküli szeretet az, ami egyedül boldoggá teszi az embert, és csak az tudja tapasztalatból ezt felfogni, megragadni, aki ezt megpróbálja.

Jézus arra tanít, hogy aki a szerzés és a birtoklás világából áthelyezi élete súlypontját a létezés örömeinek világába, az Isten jelenlétének boldogító valóságába kerül. Aki ezt a csodát nem ismeri fel, aki csak a csillogásban, az evilági dolgok vonzásában él és itt keresi a boldogságát, az mindig ürességet talál, és az üresség után ott marad a kérdés benne, hogy van-e ennek az egésznek értelme?

Örök dolgaink is vannak, azzal is kell(ene) foglalkoznunk! „Földre néző szemmel és égre néző szívvel” (Gárdonyi) kell élnünk, s akkor lesz erőnk a s kitarításunk hivatásunk betöltésére, s ebben megtaláljuk boldogulásunk útját is. fm

Kedves Testvéreim!

Bár a *Lutherrózsa* megjelenését március 10-re terveztem, sajnos anyagtorlódás, s előre nem látott egyéb kötelezettségeimből fakadó "tavaszi időhiány(?)" miatt a böjti számból csak egy "nagyheti" rövidebb hírlevél sikeredett! Testvérek megértését, s támogató biztatását: "És *Lutherrózsa* mikor lesz?" – ezúton is köszönöm.

Mindenekelőtt örömmel jelentem, hogy *Június 1-én ill. 2-án konfirmációi vizsgát/istentiszteletet* tartunk. Idén két konfirmandusunk van, akikkel heti rendszerességgel foglalkozom.

Finn és luxemburgi testvérgyülekezetünk igazgató lelkészeivel történt egyeztető levélváltások után sikerült pontosítanunk a *szeptemberi hálaadó istentiszteletünk* idejét, s az ehhez kapcsolódó alkalmak vázlatos menetrendjét. Eddigi megbeszéléseink szerint **szeptember 8-án** (vasárnap) ünnepi istentiszteleten adunk hálát Istennek azért, hogy megtartott minket tatai evangélikusokat, köztük engem is, és erőt adott, hogy 30 éven át – mint felavatott lelkész – sok hittestvéremmel együtt én is dolgozhattam az ÚR tatai szőlőskertjében.

A *Joensuu-Pielisensuu-i* gyülekezetből egy 5fős csoport érkezik *Riita Reinikainen* igazgató lelkész vezetésével. (Luxemburgból még nem kaptunk egyértelmű választ.) **Északi testvéreink szept. 5-10. között lesznek Tatán.**

Szeretnénk emlékeztetessé tenni ezt a hétvégét egy egynapos (**szept. 7. – szombat**) buszos kirándulással is, amit *Sopronba* tervezünk. Az utazás költségeit Gyülekezetünk fedezi, ezért aki részt kíván venni ezen, kérem jelentkezzen *Széles Anikó* presbiter testvérünknel (vagy nálam), hogy mielőbb megrendelhessük a megfelelő nagyságú buszt ill. egyéb szükséges dolgokat is időben elintézhessünk.

Jelentem, hogy Gyülekezetünkben április 29-én (hétfőn) du. *Szarka István* esperes és *Molnár István* egyházmegyei felügyelő az ötvenként esedékes kötelező esperesi vizitációját tartja, mely vizsgálat feladata a lelkész munkájának értékelésén túl a gyülekezeti élet egyházunk törvényeibe foglalt jó rend általi segítése.

Útmutatónk április-havi igéjével köszöntök Mindenkit, s kívánok Isten áldásával kísért húsvéti ünneplést: "Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig." *Mt 28,20c*

Erős vár a mi Istenünk!

Rövid-hírek

Február 10-én istentiszteletünk keretében 43 éves házassági évfordulójukat ünneplő *Kézdi Tibor* és *Fribitzer Éva* testvéreink Isten áldását kérték, s a Jólsten gondviselésére otthonukban is "emlékeztető" kis keresztet szenteltünk be.

Február 24-én családi istentisztelet keretében megkereszteltük *Csete Attila* és *Gönczöl Kitti* elsőszülött gyermekét *Csete Jázmin Lili* kistestvérünket. A gyermek megkeresztelése előtt az édesapa is a keresztség szentségének kiszolgáltatását kérte. Isten áldása kísérje Mindannyiuk életútját! A keresztelési szolgálatot *Kadlecik Zoltán* lelkésztestvérem végezte.

Március 2-án (szombat) délután a Kocsi-úti református templomban családiasra sikerült (*adminisztrációs okok miatt*) kerekasztal-beszélgetést folytattunk gyülekezeteink helyzetéről és a keresztyén egyházak véltető jövőjéről is közösen el-elgondolkodtunk. Legközelebbi ilyen alkalmat – a szokásos módon, ahogyan mindig is tesszük – plakátokkal, szórólapokkal "megerősítve" fogjuk hirdetni.

Március 14-én Szák-Szenden lelkészi munkaközösségi ülésen vettem részt, ahol most én voltam a soros előadó. (*Dolgozatom a 4. oldalon olvasható.*)

Március 31-iki istentiszteletünk keretében *Beigelbeck Marcell* kistestvérünk – *Beigelbeck Árpád* és *Szabó Andrea* harmadik gyermeke, *Beigelbeck Dávid* és *Szabó Tímea* keresztyén gyermeke – a keresztség szentségében részesült. Isten áldása kísérje őt is életútját! Harmadik unokájuk megkeresztelése alkalmából *Beigelbeck Árpád* és családja újabb 10 db énekeskönyvet ajándékozta meg gyülekezetünket. *Adományukat köszönjük!*

Fotók: viragmaria.com

Április 5-én Bakonycseryén egyházmegyei közgyűlésen vettünk részt. Hivatalból a lelkész és a felügyelő vesz részt ezen, váltakozó megbízással pedig egyházmegyei küldöttként egy-egy presbiter. Most Szélesné Szabó Teodóra (mellettem), gyülekezetünk pénztárosa kísért el minket.

Április 12-én délután templomunkban Bagdi Attila (r.kat.) és Gérnyi Krisztina (ev.) testvéreink Isten előtt házasságot kötöttek. Az igehirdetés alapigéje Prédikátor 4,9-12 volt: „Jobban boldogul kettő, mint egy, fáradozásuknak szép eredménye van... A hármassal nem szakad el egyhamar.” Isten gondviselő jósága hordozza őket, s áldja meg közös életüket!

Virágvasárnapi oltárunk.

Egy kis statisztika az elmúlt három évtizedből

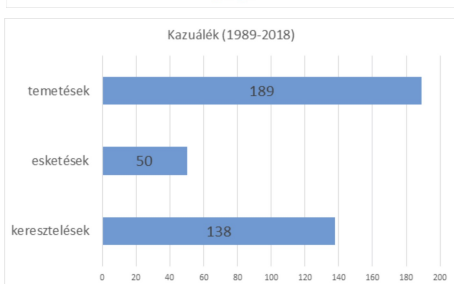
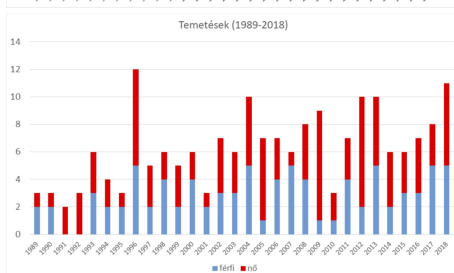
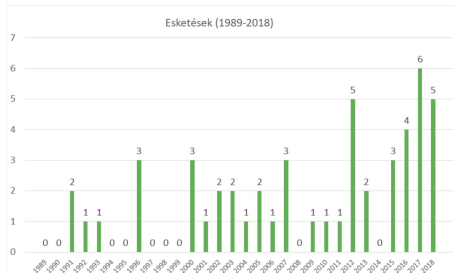
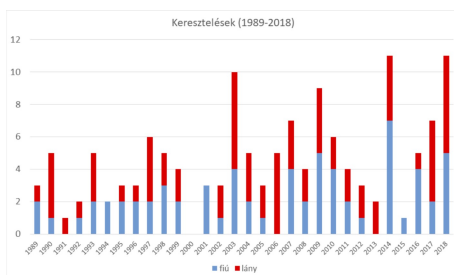
Közelgő *esperesi canonica visitatio* (egyházi látogatás) valamint lelkésszéavatásom harmincéves évfordulója okán Tanczerné Jakus Emőke presbiter testvérem jóvoltából visszatekintettem a tatai szolgálatom kazuáléira. (Bőven volt lehetőségem máshol is szolgálni, de ezek a szolgálati alkalmak az adott helyen lettek anyakönyvezve.)

Mik is azok kazuálék?

Olyan lelkészi cselekmények, amelyek az emberi élet különböző eseményeivel állnak kapcsolatban. A kazuálék (lat.) speciális igehirdetési, istentiszteleti alkalmak, szertartások – keresztelek, esküvő, temetés, sírköszöntés stb. –, melyek jellegükből fakadóan egy különleges szint képviselnek az Egyházunk liturgiájában.

Szokrális pillanatok ezek... Lelkészi hivatásunk szépsége, hogy ezekben az örömteli pillanatokban vagy éppen a fájdalom terhében kérjük a lelkészt, hogy *Isten Igéje alapján* segítsen keretbe foglalni azokat az érzéseket, gondolatfolyásokat, melyeket a kazuálék (*casus*=eset) hoznak felszínre az ember lelkében.

Különösen nehéz a veszteség terhének vonzásában megszólalni, de ilyenkor is elemi erővel tapasztalható Isten szavának súlya, gyógyító ereje... *fm*

Jézus, Megváltónk sírba szállt

Evangélius Énekeskönyv 215.

A húsvét első napja Krisztus feltámasztásának örömnépe, melynek főéneke (graduáléneke) a „Jézus, Megváltónk sírba szállt” kezdetű korál.

Énekünk dallamát és szövegét egyaránt Luther Márton írta, aki az alkotómunka során több középkori ének motívumait is felhasználta. Kibontotta, kibővítette a burgundiai Wipo-nak, III. Henrik császár udvari káplánjának tulajdonított XI. századi „Victimae paschali laudes” („A húsvéti Áldozatnak dicséretet”) kezdetű húsvéti szekvencia dallamát.

Az ének („Christ lag in Todesbanden”) 1524-ben jelent meg Johann Walter énekeskönyvében, aki Luther munkatársa volt. Az énekeskönyv két dór dallamot közöl. Az egyiket feltehetően Luther írta. A ma énekelte dallam Waltertől származik, aki többszölamban zenésítette meg Luther versét. A Luther személyes irányítása alatt készült 1545-ös Valatin Babst-féle énekeskönyv közlése szerint ez a Lutherkorál a 11-12. századból származó „Christ ist erstanden” („Krisztus feltámadt”, 213. ének) kezdetű német kanció átdolgozott változata. A jól kimutatható középkori előzmények ellenére megállapítható, hogy Luther szövegében és dallamában is önálló éneket alkotott.

Az eredetileg hét versszakos ének Túrmezei Erzsébet fordításában erőteljes képekben állítja elénk Krisztus Urunk küzdelmét a halállal. A halál eltört fulánkjának képe az 1Kor 15,55-öt idézi, az eredeti szövegben megjelenő tiszta bárány- és kovásmotívum az ünnep epistolájának részletére (1Kor 5,7) utal vissza. A húsvéti tiszta bárány és a vér jele az ajtófélfán az Egyiptomból való szabadulást (2Móz 12,3-7) idézi. A versszakok végén refrénszerűen ismétlődő „Halleluja!” örövendezésre, Isten dicséretére szólít fel.

Luther kiváló éneke a legkorábbi magyar nyelvű kottás énekeskönyvekben is kiadásra került, például Gálszécsi István töredékesen fennmaradt énekeskönyvében (1536/38).

Adj a Isten, hogy az idei húsvéti ünnepben Krisztus Urunk feltámadásának örömeiben részesülve énekelhessük Luther énekét: „Jézus, Megváltónk sírba szállt”.

Angyal-Cseke Csaba

a Tatai Ref. Gim. 12. A – ev. hit. tanulója

Gyülekezet-szervezési modellek

Minden esztendőben az Országos Lelkészi Munka Közösség (OLMK) az egyházmegyei LMK-on begyűjtött javaslatok alapján 10 témát javasol munkaközösségi továbbgondolásra. Ezek közül választunk/kapunk egy-egy számunkra fontos felvetést, amit rövid dolgozatban kidolgozunk, hogy ez indítást/keretet adjon a további önképzést is segítő diskurzushoz. Egyházunk jövője mindannyiunk számára izgalmas téma, ezért választottam a márciusi szákszendli LMK-ra, amit az alábbiakban olvashatunk.

Bevezetés

LMK-témaválasztásomnak három oka van. *Először is:* dolgozatommal a tisztánlátást munkálom – elsősorban a magam számára. *Másodszor:* úgy látom, hogy minden, ezzel a témával foglalkozó irodalomban folyamatosan jelen van a „siker/sikertelenség” feszültsége. *Har-madszor:* lelkeségem elmúlt 30 évében gyakran megtapasztaltam, hogy kollégáim és gyülekezeti vezetőink erősen szenvedtek a kihívások és az eredménytelenség elhordozásának terhétől, s ennek következtében sajnos jónéhány kollégám/kolleginám pálya-elhagyóvá is vált, mára pedig általánosnak mondható az a helyzet, hogy komolyabb időáldozatot igénylő gyülekezeti-, közegyházi feladatok ellátására lassan nagyítóval kell keresni embereket, jóllehet önkéntes szolgálatukkal nagymértékben hozzájárulnak közösségeink működőképességéhez, épüléséhez. A klasszikus „nincs emberem”-választ én megtoldanám még egy fontos jelzővel: *nincs megfelelő emberem...*

Fogalomtisztaítás

Mit értsünk gyülekezet-szervezésen? Hogyan töltjük ki a már meglévő szervezeti/intézményesített kereteket, avagy hogyan kell(ene) megszervezni – esetleg a nullpontról(!?) – egy gyülekezetet? Homiletika professzorunk **Dr. Hafenscher Károly** címzetes egyetemi tanár anno azt tanította – szerintem már akkortájt (*’80-as években*) sem volt ez új felismerés – a MEE a népegyház és a diaszpóra-egyház határán van. Bár szervezetileg (munkaágakban, pl. iskolaügy) azóta erősödöttünk, de a statisztika egyértelműen mutatja, hogy lassan, de biztosan a diaszpóra-létbe csúszunk bele.

Ezért fontos megkülönböztetnünk 1) missziói-, 2) gyülekezet-erősítő-növelő-

és 3) karizmatikus stratégiákat. Mindháromban közös, hogy egyik sem véletlenszerű, mindegyiket emberi döntés, tervezés, előkészítés előzi meg, illetve emberi munka és a tervek következetes véghezvitele juttatja el az adott közösséget a kívánt célba. (Feltéve, ha a történelem Ura mindezt engedi a körülmények által, mert ha nincs elhívás a prófétaságra, akkor prófétai szó sincs!) Nem szabad elfelejtenünk, hogy – hitvallásunk szerint is – minden emberi fáradozásunk valójában „Isten munkája” – bennünk, általunk.

Amikor LMK-dolgozati keretben rövid intellektuális és teológiai vizsgálatnak próbálom alávetni a fenti modelleket, akkor nem kerülhetem meg a társadalmi relevancia, azaz a „jelentőség-problematikát”, jelesül: *mindig csak meghatározott/kötött társadalmi keretek között van/lehet súlya az adott stratégiának.*

Missziói modell

Az Egyházban minden (s tényleg MIN-DEN!) a misszióval kezdődik, hiszen csak azt lehet szervezni/növelni, ami már megvan, ami már elindult. A missziói parancsot (mandatum Christi – Mt 28) évszázadokon át keresztelésre és a tanításra redukálták – ergo: a „világból” ki kell menteni a kárhozat szakadéka felé rohanó lelkeket. A misszió azonban ennél sokkal átfogóbb! Ezt János evangéliumában (Jn 20,21) így olvashatjuk: *„Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.”* Küldetésünk tehát közvetlen Isten-alá rendeltséget jelent, hiszen nem mindegy, hogy Isten bennem (*missio Dei*) munkálkodik vagy az Egyház misszionál (*missio Ecclesiae*). Ez utóbbi ugyanis magában hordozza a dogmába-merevedés, az antropomorf-gondolkodás veszélyét, sőt

ebben a gyorsan változó világban a felületes, előre-kigondolt, de nem kellőképpen átgondolt patent-válaszok „legyártásának” veszélyét is. Itt különösen is érvényes: rutinból lehet hálóval halakat fogni, de az ember-halászat az alapvetően más stratégiát igényel; az mindig az egyes emberrel való idő-, és türelem-igényes lelkipásztori párbeszédet kíván!

Miért fontos a „missio Dei” és „missio Ecclesiae” különválasztása? Az okot etimológiai szempontból érthetjük meg: az „eredmény” szavunkban benne van az „ered” – azaz *nem mindegy honnan, milyen forrásból* ered az a patak... Az eredmény az bibliai alapokon áll, a siker nem mindig! Ezért körültekintően kell használnunk a „siker modell/stratégia” kifejezéseket.

Misszió – Pál apostol után

„Zsidónak zsidó, görögnek görög vagyok”... Ez igaz, abban a tekintetben, hogy „messziről” jött ember azt mond, amit akar”, s mindig igen nagy az újdonság varázsa, de más a hitébresztés (evangelizáció), s megint más a hiterősítés, nevezzük az érthetőség kedvéért most lelki-gyakorlatnak.

A nagylendületű siker-ígéretű, de végül eredménytelen misszió – a célcsoport valahogyan mégsem integrálódik a gyülekezetbe – gyakran visszavezethető emberi hibákra. Fakadhat ez túlzott lelkesedésből is, amikor is a prédikáció/tanítás többnyire nem más, mint:

- kereskedés/kupeckodás Isten ígéjével (szabály: ingyen kaptátok, de az ige megvalósulásának mindig – legkevesebb idő-beli – ára van!)
- vagy: embereknek tetszeni akarás (one man show, standup-osan)
- a megtérés folyamatos sürgetése – mihamarabb terhet hordoztatni, minthogy lenne hozzá elegendő erő – így prognosztizálható a bukás.

Nem szabad alábecsülnünk:

- a számokra koncentrálódás (büdzsé- adatok+gyülekezet nagysága) kísértés- erejét! Pedig a kevesebb/kisebb néha több, mert az emberibb!
- az önsajnálát árnyékát a marginálódás miatt (egyre kevesebben vagyunk, mert „hát ilyen ez a bűnös világ!”)

A 21. században a misszió alapja már nem lehet az örökélet mézes-mázás ígérete, csakis a tanítás. Tanítani pedig csak az tud, aki maga is megtanulta a leckét. Harcolni csak az tud, aki kiképzett. Mesteri dolgokat az tud véghezvinni, aki a Mestertől tanulta a „mesterfogásokat”, s nem a maga esze után megy.

Gyülekezet-erősítő-növelő modell

Logikus lépés: együtt! Csak hát... nincs ember(em)! Sebaj, majd jön az adminisztrációs segítség! A latin „administer” szó jelent: 1) segítőtársat 2) segédet, inast 3) szolgát. A lelkeszi hivatalok (ahol általában

a lelkész a „mindenes”) jelentős része nyög a nemegyszer nehézkes, segítséget nem adó, inkább időt fölöslegesen elrabló adminisztrációs terhek súlya alatt.

(A német helyzet is jól példázza: megszámlálhatatlanul sok hirdetésben keresnek „hivatalvezetőt” – minimális eredménnyel, pedig rész munkaidőben dolgozhatnak, pénz is van rá, de hát: elvárás az „egyházi életben jártasság, a keresztény orientáció”...)

„Magad uram, ha szolgád nincs!” – ismerős a szólás, diaszpórában ismerős következményekkel: hétközben a lelkész „karbantartó-üzem módban”: javít, fűvetnyír, rendezget/takarít(!) stb. + hittanórát tart – mert ugye ez a főállású hittantanárság csak nagyvárosban kivitelezhető – talán ott se mindig. Aztán hétközi alkalmak, kazuálék, beszélgetések, látogatások után hétvégén pedig ott van/vannak a(z) istentisztelet/istentiszteletek. A nagy kérdés: Mikor szervezze a lelkész a gyülekezetet?

Mindeközben... A csatát persze soha nem a tábornokok, hanem a katonák vívják meg – a harcban, a csatatéren. Kérdés, hogy a tábornok mit mond, azt hogy: „Előre!” vagy azt hogy „Utánam!”? Ezért bizonyos mértékig szkeptikus vagyok a „felülről-jövő” ugyan jószándékú, de sokszor *lelkes laikus-ötletekből* kiinduló gyülekezet-szervezési tervekkel, modellekkel kapcsolatban.

Az Egyház az alulról-jövő szerveződések által, az őszinte emberi találkozásokban a „face-to-face”-kontaktok formálta elköteleződésben erősödött meg, s csak ezek után – évszázadok múlva(!) – érett meg arra, hogy intézményesülhessen.

“A szabály az szabály!”

Korunk egyik nagy baja, hogy életünk túlszervezettségében, a struktúra rendező erejében – ez a jogi túlszabályozottságában is látható – jobban hiszünk, mint az őszinte emberi szóban. Igen, az emberi szó töredékes, DE istenképességünkől fakadóan létünk elválaszthatatlan részét képezi, s éppen ezért, ugyan korlátozott mértékben, DE hiteles szavaink teremő erővel bírnak.

Konklúzió: a lelkész „lelkési személyisége” (el)döntő a közösségépítésben ill. annak megerősítésében. Magyarul: ha jól prédikál (vagyis az életet prédikálja!), akkor képes hidat verni gyülekezete felé. Ha a nyáj ismeri (mert megismerte, kiismerte) pásztorának hangját, akkor a nyáj hallgat a pásztorának szavára, s követi őt. *Elodázhatatlan felelőssége* a gyülekezet pásztorának abban van, hogy ha kietlen pusztába vezet (fals teológiai látása és/vagy a tanítás elmulasztása miatt!) a nyáját, akkor a nyáj nagy része bizony követni fogja pásztorát... Ezt jól példázza a karizmatikus modell, mert a karizmatikus szó egyházi körökben sajnos már rég elveszítette pozitív jelentését – ez is tény.

Mit ad, s vesz el a karizmatikus modell?

A görög „charisma” eredetileg természetfeletti adományt, képességet jelent. Ehhez mindenki vonzódik, aki megcsömörlött a fogyasztói társadalomtól. A karizmatikus mozgalmak a világban a Sátánt látják, s a szabadulást, a függetlenné-válást az aktív gyülekezeti életben, „az igeibb életben” kínálják. Prédikációikban ezért gyakori az ismétlés, s a nyílt érzelmekre hatás, s minden intézményben – főleg a tradicionális keresztény felekezetekben(!) – való kételkedés, s az ún. „történelmi egyházak” által képviselt teológiai látás generális elutasítása. »Persze, aki az adott karizmatikus közösségbe tartozik/tartozhat(!) az természetesen „szellemi” védelmet kap.«

Tény: az ilyen közösségekben jellemzően sok a „megtört-életű”, s többnyire az élet értelmét kereső 20-40 év közötti fiatal, akiknek jelentős része értelmiségi, akik ezekben a karizmatikus közösségekben nagyon fogékonyak az „igaz tanításban” elhangzó asszociációkra, szimbolikus és allegorikus értelmezésekre.

Érthető a fiatalok vonzódása ezekhez a „könnyűzenei dicsőítéssel gazdagon megtámogatott” közösségekhez, hiszen ebben az életszakaszban a személyes boldogság megvalósításának vágya hatványozottan jelentkezik, amit erősít, hogy ebben a „szociológiailag aktív” korban keresi az ember a társadalmi integrációját – az ember ugyanis alapvetően közösségi lény: „közösségbe és közösségért teremtett teremtmény” (Pröhle Károly).

Akkor ki mondja meg a tutit?

Kiábrándító lehet egyeseknek, de nincs „tuti tipp” a gyülekezetépítésben. El kell kezdeni valahol – alapos „ember-egzegzés” (Gyököcsy) után – józanul, erő-, és szeretet-tartalékkal próbálkozni kell! Előtte pedig körül kell nézni, számot kell vetni, hogy ne erő, s idő-pazarló kísérletezgetés, hanem legkevesebb reménységet erősítő próbálkozás legyen az új „stratégia”! „Mindent megvizsgáljatok, ami jó megtartsátok!” – mondja a Saulból lett Pál.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy vannak kipróbált stratégiák! Ami mindig is megtartotta az egyházat, az a *musica sacra* (dicsőítés), az *iskola-ügy* (tanítás) s a *karitatív tevékenységek* (hitelesítő cseleke-

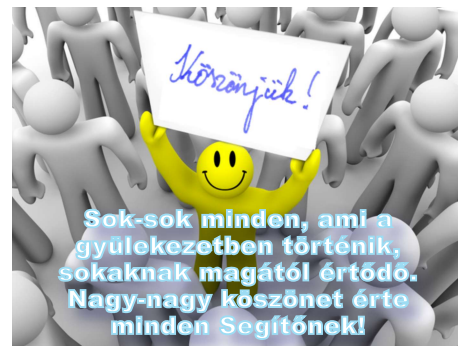

detek – diakónia!). Ezekből a formákból, szolgálati területekből fakadó lehetőségek „túléltek” minden rendszert, birodalmat, diktatúrát, krízist. Talán éppen azért, mert ezeket magától a JóIstentől kaptuk iránymutatásként.

Krisztus után – követésben/követségben

Jézus Urunk azt mondja mennybemenetele előtt a *missziói parancsában* (mandatum Christi!): „Menjetek...!” Így, többes-számban. Kulcsfogalom: *együtt, mert egyedül nem megy*. Protestáns gyülekezetben – ez egy jó tradíció – a pap mellé kell a papné is, aki szintén elkötelezett munkása az Úrnak! (Ez egyre nagyobb kihívás – hiszen a nők „világi” hivatásban is dolgoznak – de azért nem lehetetlenség!)

A „papné”-t részben pótolhatja egy gyülekezetben belüli kisközösségi segítő háttér, de ez nem az „igazi”, mert a lelkész az Élet Urát nem csak a szószéken, hanem az életben is „prédikálja”, tehát a sajátja az minta is egyben... Ha a lelkész élete zátonyra fut – sajnos van ilyen, a régi klaszikus triász: *ital-nők-pénz* – vagy mondjuk ki őszintén egyszerűen „csak” egy sokdimenziós (anyagi és/vagy szellemi egzisztenciális küzdelmek „szülte”) válasz, akkor a lelkész nagymértékben veszíti el szószéki, gyülekezetvezetői hitelességét, ami eredményes szolgálatának alapköve. *fm*

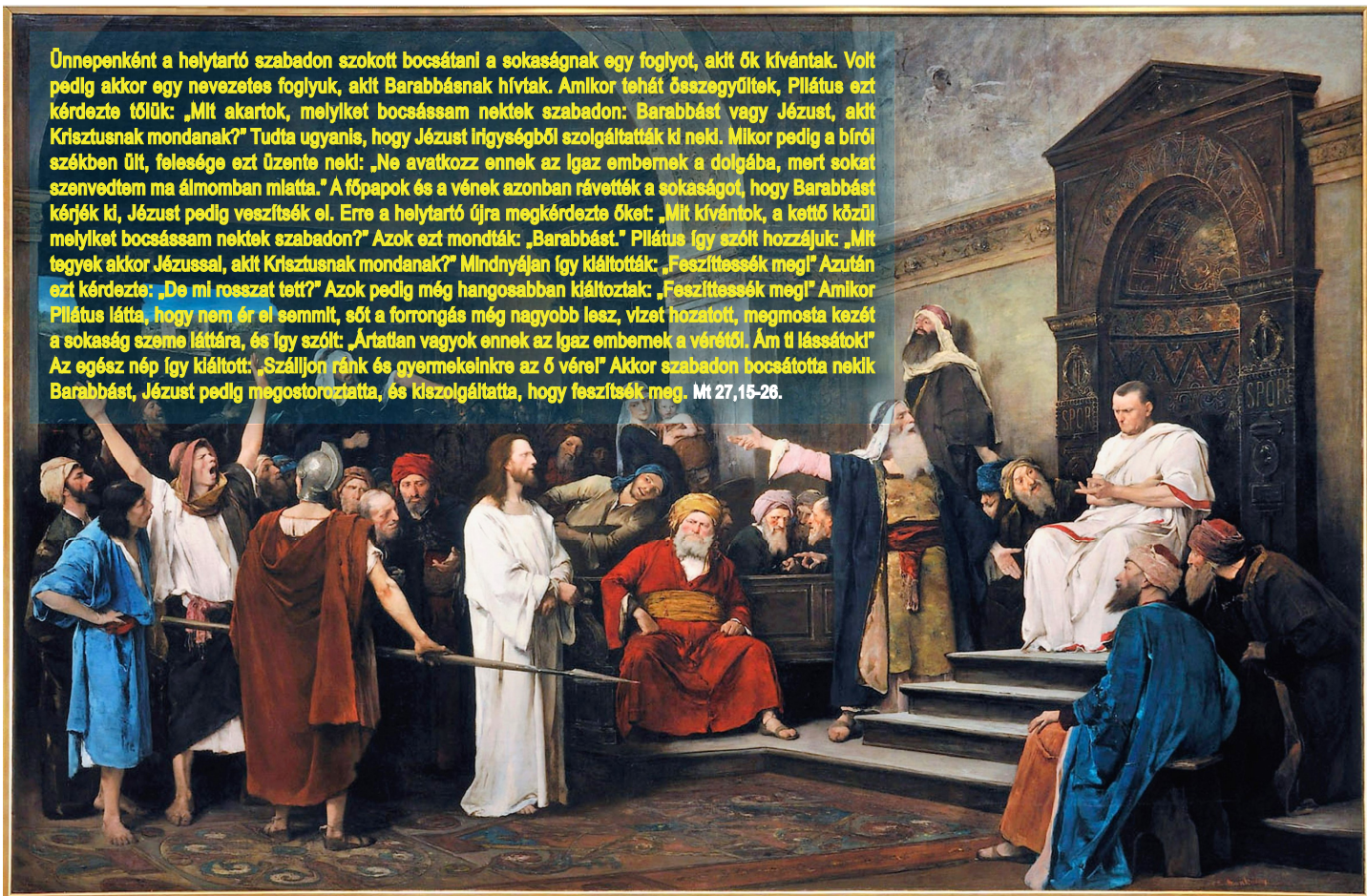

Olvasd, linkeld!

Vidd el az otthonmaradtaknak!
Itt olvashatóak a korábbiak:

http://tata.lutheran.hu/ujsag_hirlevelek.htm

Ünnepenként a helytartó szabadon szokott bocsátani a sokaságnak egy foglyot, akit ők kívántak. Volt pedig akkor egy nevezetes foglyuk, akit Barabbásnak hívtak. Amikor tehát össze gyűltek, Pilátus ezt kérdezte tőlük: „Mit akartok, melyiket bocsássam nektek szabadon: Barabbást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” Tudta ugyanis, hogy Jézust irigységből szolgáltaták ki neki. Mikor pedig a bíról székben ült, felesége ezt üzenté neki: „Ne avatkozz ennek az igaz embernek a dolgába, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.” A főpapok és a vének azonban rávettek a sokaságot, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust pedig feszítsék el. Erre a helytartó újra megkérdezte őket: „Mit kívántok, a kettő közül melyiket bocsássam nektek szabadon?” Azok ezt mondták: „Barabbást.” Pilátus így szólt hozzájuk: „Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” Mindnyájan így kiáltottak: „Feszítsétek meg!” Azután ezt kérdezte: „De mi rosszat tett?” Azok pedig még hangosabban kiáltottak: „Feszítsétek meg!” Amikor Pilátus látta, hogy nem ér el semmit, sőt a forrongás még nagyobb lesz, vizet hozatott, megmosta kezét a sokaság szeme láttára, és így szólt: „Ártatlan vagyok ennek az igaz embernek a vérértől. Ám ti lássátok!” Az egész nép így kiáltott: „Szálljon ránk és gyermekeinkre az ő vére!” Akkor szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és kiszolgáltatta, hogy feszítsék meg. Mt 27, 15-26.

Ami a tanítványok és Jézus szimpatizánsai számára a legnagyobb tragédia, az a zsidó politikai-vallási elitnek diadalittas meglegedettség: végre sikerült – ha mocskos mesterkedésekkel is –, de kivonni a Názáretit a közéletből. Ez a poros vándorprédikátor ugyanis túl sokat engedett meg magának! Vádolta a farizeusok magatartását, rosszul értelmezte a törvényeket, a hagyományokat, s más igazságokat tanított... egyszerűen: nagyon veszélyes volt a közösségre nézve.

Az ilyen embert – bármi áron is –, de véglegesen el kell távolítani a közéletből... Jézus pedig – innen, felőlünk, embervilágunkból nézve – hagyta magát... valójában pedig – „odaátrol” nézve – adta magát... Így válnak feleslegessé a kérdések: No, de miért nem menekült el? Miért nem bűjtatták el szimpatizánsai? Hát nem akadt egyetlenegy meggyógyult sánta, béma vagy vak, aki valamilyen segítséget nyújtott volna?

Jézusról úgy életében, mint keresztfeszítése után számos fantasztikus történetet mondtak, írtak – gyógyítási történetei, vízenjárása, vagy amikor egyszerűen csak „átment” a tömegen, mind-mind eléggé hihetetlenül hangzik –, melyek igyekeznek megfoghatóvá, megmagyarázhatóvá tenni az egész „Jézus-történet”...

Az evangéliumi tudósítások szerint Jézus egyértelműen bizonyította, hogy Ő honnan jött, s ki az Ő Atyja, de ez a júdeai hatalmi elitnek mégsem volt elégséges bizonyíték... A mindenkorai hatalom éhsége a kontrollra csillapíthatatlan, ezért a diktatúrában nem az számít, hogy ki mit tesz, hanem az, hogy ki mit gondol!

Jézusnak tehát azért kell meghalnia – ezt az evangéliumokból tudjuk: a jeruzsálemi vezetők döntése volt ez –, mert nem úgy gondolkodott Istenről, ahogyan azt a főpapok és írástudók „elvárták”. Pilátus és Róma számára persze csak az volt a fontos, hogy minél problémamentesebben beszédjék adóikat a provinciáikban, s ha ez biztosítható volt egy különleges vallási státusz megadásával – a zsidók vallása csak megtűrt vallás volt a Római Birodalom területén(!) –, akkor a római hatalom részéről érdektelen volt, hogy a zsidók maguk között min perlekednek...

Érdekes, hogy még az evangéliumba is belekerült, hogy Pilátust és feleségét azonban erősen megviseli – Pilátus felesége ezzel még álmodik is, „álmot lát” – ennek az ártatlan názáreti

vándorprédikátornak a tragikusra forduló sorsa. Tulajdonképpen meg kellene menteni Őt... De hogyan? Tudjuk, hogy Pilátus mentő kísérlete kudarcba fulladt: a nép Barabbást kiáltott... Hadd olvassam fel azt, amit 1917. januárjában Karinthy Frigyes írt Pilátus különleges mentési kísérletéről:

„A harmadik nap alkonyán pedig kilépett a bolt keskeny kapuján, és csendesen megindult az úton. Két oldalt füstölögtek a romok. Lent a kiszáradt árok fenekén találta az elsőt azok közül, akik Pilátus háza előtt kiáltották Barabbás nevét. Elfeketült nyelvvel vonított a vörös felhők felé. Megállt előtte, és így szólt: *‘Itt vagyok!’* Az pedig felnézett rá, és zokogni kezdett. *‘Rabbi, rabbi!’* – zokogott. És a mester szelíden folytatta: *‘Ne sírj! Állj fel és jöjj velem! Mert visszamegyek Jeruzsálembe, Pilátus háza elé és új törvényt kérek magamra és reátok, akik Barabbást választottátok, s akikkel ezt mívelte Barabbás.’*”

A nyomorult pedig feltápáskodott és az Ő öltönyét megragadta. *‘Mester!’* – kiáltott elfulladva és könnyek között – *‘Ő mester, jöväk! Mondd meg, hogy mentsem meg magam! Mondd meg, mit tegyek! Mondd meg, mit mondjak!’* – *‘Semmit’* – mondta ő szelíden – *‘csak azt, amit három nap előtt kellett volna mondanod, mikor Pilátus megállt a tornácon és megkérdezett titeket: ‘Kit engedjek el hát közülük, Barabbást, a gyilkost, vagy a názáretit?’ – ‘Ő, én bolond!’* – kiáltott a nyomorult fejét öklével verve, – *‘Ő, én bolond, aki Barabbást kiáltottam! Barabbást, aki ide juttatott!’* – *‘Jól van.’* – folytatta szelíden a mester – *‘Most jöjj hát velem Pilátus háza elé, ne törődj semmivel, ne figyelj semmire, csak rám, és amikor én intek neked, kiáltss egész szívedből és egész tüdődből: A názáretit! ; mintha azt kiáltanád: Az életemet!’* Az pedig követte őt.

És találnak útközben egy másik nyavalyást, akinek Barabbás elvette házát, feleségét, gyermekét és szemeit kiszúratta. És ő homlokán érinté csendesen kezével és így szólt: – *‘Én vagyok az. Jöjj velem Jeruzsálembe, és amikor én kezemmel érintelek, kiáltss: A názáretit! ; mintha azt kiáltanád: A há-*

zamat! A gyermekemet! A szemem világát!” Az pedig felzokogott és követte őt.

És találtak még másikat is, kinek lábai és kezei kötéllel voltak összekötve és nyakára hurkolva, őt magát pedig arccal lefelé bűzhödt mocsárba nyomta le Barabbás, tetvek és csúszómászók közé. Odament hozzá, és megoldotta kötelékeit, és így szólt: – *“Ismerlek téged. Te költő voltál, aki a lélek rajongó repülését hirdetted: Jöjj velem, és amikor intek, kiáltod: A názáretit!; mintha ezt kiáltanád: A szabadságot! A léleknek és a gondolatnak a szabadságát!”* Az pedig megcsókolta az ő saruját és csak a szemével könnyöngött, mert a szája még tele volt sárral.

És így mentek tovább, és egyre több béna és sánta és nyomorult belpoklos csatlakozott hozzájuk, akiket Barabbás tönkretett. És mindegyik külön-külön zokogva verte mellét és könnyöngött neki, hogy intsen majd, ha kiáltani kell: *„A názáretit!”*; mintha azt kiáltanák: *„Békesség, békesség! Békesség e földön!”*

Estére pedig megérkeztek Jeruzsálembe, Pilátus háza elé. Pilátus a tornácra ült és estebédjét költötte Barabbással, a gyilkossal. Kövéren és fénylő arccal ültek ott, nehéz borokat ittak, és drága ételeket ettek arany edények fenekéről: skarlátpiros palástjuk messze világított.

A názáreti pedig, élén a sokaságnak, mely követte őt, a tornác elé járult és felemelvén átszegezett kezeit, szelíden szólni kezdett: *“A pászkák ünnepe nem múlt még el, Pilátus! Törvény és szokás, hogy húsvétkor egyikét az elítélteknek elbocsátod, úgy, ahogy a nép kívánja. A nép Barabbást kívánta, engem megfeszítettek - de vissza kellett térnem halottaimból, mert láttam, hogy a nép nem tudta, mit cselekszik. E sokaság mögöttem megismerte Barabbást és most új törvényt akar. Kérdezd meg őket újból, amint a törvényeinkben meg van írva.”* Pilátus pedig gondolkodott, aztán vállat vont, és kiállván a tornác szélére, csodálkozva nézett végig a sokaságon és szólt: *“Hát kit bocsássak el már most, Barabbást, vagy a názáretit?”* És akkor Ő intett nekik.

És ekkor zúgás támadt, és mint a mennydörgés, zengett fel a sokaság. És a sokaság ezt kiáltotta: *„Barabbást!”* És rémülten néztek egymásra, mert külön-külön mindegyik ezt kiáltotta: *“A názáretit!”*

A Mester pedig halovány lett és megfordulván végignézett rajtuk. És külön-külön megismeré mindegyiknek az ő arcát, de e sok arcból egyetlen arc lett az esti homályban, óriási fej, mely ostobán és gonoszul és szemtelenül vigyorgott az ő arcába, véres szemei hunyorogtak és szájából bűdös lé szivárgott és torkából úgy bömbölt rekedten: *“Barabbást!”*; mintha azt hörögné: *“Halál! Halál! Halál!”*

Pilátus pedig zavartan lesütötte az ő szemeit és mondá neki: *“Te látod...”* Ő pedig bólintott fejével és csendesen felmenvén a lépcsőn, kinyújtotta kezeit a hóhér felé, hogy kötözzék meg.

Mi ebből a tanulság?

1) A hatalmat szolgáló hatalmi embernek is olykor meg kell tapasztalni a tehetetlenséget. 2) *“A politikában minden megtörténhet, sőt még annak az ellenkezője is”* – ahogyan W. Churchill mondta. 3) Az események sodrásában mindig nagyon nehéz megállni etikus emberként, s még ha mosni is próbáljuk kezeinket, a (z el)hallgatás bűnéből fakadó lelkiismeretfurdalás kínját soha nem spórolhatja meg az ember...

A bűnt kövesse a büntetés, s győzzön az igazság! – a közösségek megmaradásának egyik ősi törvénye ez. Ha valakiről kiderült, hogy súlyos/halálos veszélybe sodorta a közösséget, mely egyben az ő védelmét is adta, akkor a közösség halálbüntetéssel védekezett. Az egyén önmaga sosem ölhet – csak azért, hogy “érvényesüljön az igazság” –, mert az önbíráskodás lenne, de a közösség az igen.

Vannak ugyanis olyan delictumok, melyekre nincs más, megfelelő büntetési tétele a közösségnek, csak a halál. Nem téve-

dünk, ha azt állítjuk, ezzel az ősi törvénnyel – amióta ember az ember, s közösségekben létezik – rendre visszaél...

Jézus más dimenziókban van, más távlatokban gondolkodik. Istenemberi mivoltában nem a halál a fontos számára, hanem az Élet, s annak lehetősége, hogy végre, szabad akaratából megbéküljön a teremtett ember a Teremtőjével. Ennek az eszköze a nagypénteki események. Van-e nagyobb skandallum, emberokozta felkiáltójel a világtörténelemben, mint a golgothai kereszt? Aligha.

A véges ember odakalapálja, kivégzi végtelen teremtményi álmait (békesség, jóság, szeretet) megvalósítójának egyetlen garanciáját: az Istenembert... Valóban nem tudja, hogy mit cselekszik, s erre nincs semmilyen magyarázat, s bocsánat sem! De amin mi csak felháborodunk, mert nincs rá válaszunck, arra az Istennek mindig van megoldása is... Ez az evangélium, hogy ti. a lehetetlen is lehetségessé válik, mert van isteni korrekció, van istenes megújulás, s van emberi újrakezdés, mert Isten – s ez a kegyelem – megbocsát...

A demokrácia alapja a többségi akarat. Maga a szó a görög “demosz-kradzo”-ra, vagyis “népkiáltás”-ra vezethető vissza, tehát kifejezője annak, mit is kíván a nép. S mit kíván az ‘istennadta’ nép? *Hát kenyeret és cirkuszt... Panem et circenses!* – ahogyan a latin közmondás tartja. “Kenyeret és cirkuszt” – ezt adj a népek, és akkor minden működik, azt csinálj vele, amit akarsz... Az antik római bölcsesség szerint a politikacsinalás sarkalatos tétele ilyen egyszerű.

Mindig. Ma is... A globális szórakoztatás államilag támogatott formája aztán iszonyú következményeket eredményez. Túl azon, hogy tömegeket zülleszt az akarat nélküli bábok szintjére, hogy figyelmüket elterelje az aktuális, és egyre égetőbb gondoktól. A profithajhászok gátlástalansága megbocsáthatatlan tragédiákat eredményez: a munkahelyek módszeres megszüntetése, az egészségügy módszeres szétverése, ebből következően a depresszió és a pánikbetegség széleskörű elterjedése...

Legnagyobb felelősség, ott terheli a mindenkori hatalmat, ahol felszámolja a hagyományokat: ez pedig az átláthatatlan nagyváros. Az átlátható faluközösségekben nem maradhatott észrevétlen az erkölcstelen magatartás, a garázda viselkedés, ezeket a jelenlévő tapasztaltabb emberek csírájukban fojtották el. S ha mégis duhajkodás kerekedett – annak célja nem a másik kíméletlen, csoportos agyonverése volt...

Ma másképpen alakulnak a dolgok. A hazug liberalizmus kiáltása győzött... Ez az irányzat arról próbálja meggyőzni az embereket, hogy mindent szabad: nem elítélendő az erkölcstelenség, rejtve maradhat még a kábítószer használat is. Azt hirdeti, hogy minden korlátozás a szülők vagy idősebb emberek részéről a fiatalság identitásának, személyes szabadságának jogtalan korlátozása...

Nagyhét vonzásába kerülünk... Tragikusan pergő események liturgikus koreográfiájának segítségével elmélkedhetünk ezekben a napokban életről és halálról, emberi természetünkről, no meg húsvét misztériumáról.

A nagyhétbe belesűrűsödött események az emberi gyarlóságok teljes tárházát mutatják: vetélkedés és veszekedés az utolsó vacsora előtt, Jézus magánya a Gecsemáné-kertben, s a tagadás elfutásai... olyan méltatlan ez azzal szemben, Aki rövid hároméves szeretet-tanításával kiforgatta sarkaiból a világot!

Senki nem akadt, aki kiállt volna Jézus mellett? A szolidaritásnak még csak a halvány jelét sem mutatták – még az a Péter is átkozódva “menti a bőrét”, aki a halálba is követni akarta Mesterét. Mi történt a kiválasztott tizenkettővel is?

...Itt más erők irányítják az eseményeket, itt próféciaik teljesednek be: *“Megverem a pásztort, s szétszéled a nyáj!”* Itt nem lehet emberi erőket magasztalni, ez más vonatkoztatási rendszer. Amikor hatalmasságok és erősségek sűrűlnek egymással, akkor az ember csak csodálkozó nézője lehet az eseményeknek... Vagy mégse? ...Ámen.

Böjt 5. vasárnapján elmondott prédikációm

Külön kérésre betéve a Lutherórázába
... már csak Karinthy miatt is...
és a demokrácia örök aktualitása végett is.

Oltártól indulva...

A Kenderke Néptánc Egyesület célja hagyományaink éltetése, azaz hogy felgyűjtse és visszatartsa a népi életmódhoz köthető hagyományokból azokat a tudásanyagokat, mely a mai modern ember életében pozitív életmód-változást eredményezhetnek.

Gyülekezetünkben a *Hulin család* lelkes ápolója ezeknek a népi hagyományoknak. Virágvasárnapi oltárunktól zsoltár-áldással indult édesapa és lánya, *Hulin Zsolt* és *Hulin Hanna* a "Karikázóra", mely "A száz virágszál vasárnapjaként" is ismert, s elismert rendezvény. Ennek lényege, hogy a tavaszi időszak jellemző táncával, a karikázókkal, faluhossza-járásokkal éltesse a hagyományokat, a tavaszi megújulást, megtisztulást a lányok, asszonyok. (Fiúk, férfiak, férjek és apák azonban elkísérhetik párjukat, lányukat, lányait.)

A hangszerkíséret nélküli közös éneklés tisztítja a lelket, s hogy milyen erőt is jelent, amikor közel 150 leány és asszony egyszerre táncol és dalol, csak a résztvevők tudnak beszámolni. Ilyenkor ki-ké életkora tapasztalatával, női energiáival ad hozzá egy részt a száz(nyi) virágszál vasárnapjához. Mindez arról is szól, hogy szükségünk van egymásra az életben is, és mindannyian tanulunk egymástól: a kicsi a nagytól, a fiatalabb az idősebbtől. (Karikázni a bőjt időszaktól egészen pünkösdig lehetett.)

Örülünk, s büszkék vagyunk a *Hulin család*ra, hogy ápolják a múlt léleképítő örökségét! Kísérje tevékenységüket továbbra is Isten gazdag áldása! *fm*

Konfirmáció – 2019

Megfelelő előképzés után
Flórián Dávid és Óvári Eszter
testvéreink

Június 1-én (szombaton) du. 5 órától

kistemplomunkban

Konfirmációi vizsgát tesznek, majd másnap

június 2-án (vasárnap) 10 órakor kezdődő
ünnepi istentisztelet keretében,
egyházunk rendtartása szerint

konfirmációi fogadalmat

tesznek, s először járulnak
úrvacsorához.

Mindkét alkalomra hozzátartozókat,
érdeklődőket szeretettel várunk!

Gröber Ilona Judit
gyülekezeti felügyelő
Franko Mátyas
ev. lelk.

Nyári tábor

2019. július 8-10.

Kistemplomunkban

Bátorság és botorság

1. nap
Bátrak és okosak a Bibliában.

2. nap
Balgák a Bibliában.

3. nap
Bölcsék a Bibliában és az Egyházban.

Tudnivalók:

Szokásos háromnapos hittantáborunk foglalkozásai
9-16 óra között zajlanak. Érkezés: 8-9 óra között, utána
játékos foglalkozások és tanulás – külön a kicsiknek és a
nagyobbaknak. Délben étkezés (helyben) – ahogyan
korábban is, az ételt rendeljük/hozatjuk.

A tábor költségeinek fedezésére adományokat
elfogadunk.

Részvételi díj: családonként napi 1000 Ft.

Jelentkezés: Széles Anikónál

„Hittel és nevetéssel
még a fájdalom is
enyhül...”

Mennyben

Négy szerzetes ül egy szobában, egy bencés, egy domonkos, egy ferences és egy jezsuita, mindegyik kezében a breviáriuma, mondják az esti szolozsmát. Egyszer csak kialszik a lámpa... *Mi történik?* A bencés folytatja tovább, ő fejből is tudja az imát. A domonkos prédikálni kezd a sötétségről és a világosságról. A ferences fohászkodni kezd Istenhez, hogy legyen ismét világos, és egyszer csak világosság lesz. (A jezsuita közben ugyanis kicserélte a biztosítékot.)

Szerzetes

Egy fiatal fiú belép szerzetesnek, ahol némaságot kell neki fogadnia. Az a szabály, hogy csak minden 10 évben szólhat két-két szót. Az első 10 év eltelté után behívattja magához a kolostor főnöke, és megkérdezi, mit akar mondani.

– *Kemény ágy* – mondja a már nem is olyan fiatal szerzetes.

Megint eltelik 10 év, megint behívattják, hogy mondhat két szót.

– *Rossz étel* – mondja a szerzetes.

A 30. év eltelté után megint behívattják, hogy mondjon két szót.

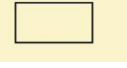
– *Ezennel felmondok!* – mondja a szerzetes.

– *Jobb is, ha elmész!* – mordul rá főnök – *Amióta itt vagy nem csinálsz mást, mint panaszkodsz!*

Szeretet és humor

Szeretettel és humorral kell élni az életet. A szeretet a megértéshez, a humor pedig az elviseléshez kell.

Az oktatás evolúciója

1970		Számítsa ki a síkidom területét.
1985		Számítsa ki a téglalap felszínének területét.
2000		Számítsa ki a téglalap felszínének területét a magasság és szélesség szorzásával.
2010		Válassza ki a helyes választ. Mennyi a téglalap felszínének területe? [] 4000 [] 600 [] 800 000
2015		Válassza ki a helyes választ. Mennyi a téglalap felszínének területe? [] Michael Jackson [] Kanada [] 600 [] reggeli
2018		Színezzé ki a téglalapot az önnek tetsző színnel.

edugog.com

Református Istentisztelet Kistemplomunkban!

A Tóvárosi Református Imaház átépítése miatt a Tóvárosi Református Gyülekezet istentiszteleteit május 5-től (előreláthatólag) szeptember 15-ig 9:00 – 9:45 között kistemplomunkban tartják. Kérjük ezt az érkezésnél figyelembe venni!

Testvérek megértését
előre is köszönjük!